

А К Т
лісопатологічного обстеження та
оцінки санітарного стану лісових насаджень Берестянського лісництва
по ДП «Балаклійський лісгосп»

19 - 23 жовтня 2020 р.

х. Берестянка

Нами, головним спеціалістом відділу організації охорони та захисту лісу, мисливського господарства та охорони праці Харківського ОУЛМГ Дрібноходом Є. В., начальником відділу моніторингу стану лісових насаджень ДСЛП «Харківлісозахист» Вороб'єм Є. В., головним лісничим ДП «Балаклійський лісгосп» Вакуленком С. О., в присутності лісової охорони Берестянського лісництва проведено лісопатологічне обстеження лісових насаджень з метою визначення та оцінки санітарного стану, на загальній площі **201,1 га**.

В ході проведеного обстеження встановлено наступне:

Берестянське л – во:

Квартал 21 виділ 2 – площа 3,3 га. Склад насадження 10 СЗ+ТЧ, вік 34 роки, IА бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 22 см, сер. висота 13 м, ТЛУ – С2ЛДС, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 21 виділ 4 – площа 1,8 га. Склад насадження 10 СЗ, вік 34 роки, II бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 16 см, сер. висота 9 м, ТЛУ – С2ЛДС, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 38 виділ 7 – площа 2,7 га. Склад насадження 10 СЗ, вік 54 роки, II бонітету, повнота 0,90, сер. діаметр 18 см, сер. висота 16 м, ТЛУ – В2ДС, категорія захисності – ліси 1 і 2 поясів санітарної охорони джерел водопостачання, категорія лісів – рекреаційно - оздоровчі ліси.

Під час обстеження даних насаджень встановлено, що дерева та їх групи ослаблені та всіхують від ураження інфекційним захворюванням коренева губка. Ступінь ураження слабкий та середній. Характер всихання дифузний, груповий та куртинний. Куртини починають заростати злаковою рослинністю, чагарниками та другорядними породами. По периметру куртин знаходяться стоячі та повалені дерева V – VI категорії фізіологічного стану відпрацьовані стовбуровими шкідниками (весачі, златки). Коренева система вивалених дерев уражена гнилизою корозійно – деструктивного типу. Дерева у міжсередковому просторі (III – IV категорії фізіологічного стану) мають вкорочену блідо - зелену хвою, вкорочений приріст. Також на них відмічено спроби заселення стовбуровими шкідниками з родин короїдів та лубоїдів. В насадженнях присутні дерева з плодовими тілами соснової губки, облямованого трутовика, характерними ознаками ураження раком сірянкою, зламаними стовбурами, вершинами, дерева з нахилом 30⁰ і більше від вертикальної осі.

Квартал 5 виділ 11 – площа 6,4 га. Склад насадження 6Д32Я32КЛП, вік 99 років, III бонітету, повнота 0,40, сер. діаметр 36 см, сер. висота 22 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси протиерозійні, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 7 виділ 4 – площа 10,6 га. Склад насадження 4Д34Я312КЛП1ЛПД, вік 79 років, II бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 30 см, сер. висота 21 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси протиерозійні, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 8 виділ 21 – площа 6,0 га. Склад насадження 7Д32КЛП1Я3+ТБ+ВРЛ, вік 84 роки, II бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 26 см, сер. висота 22 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси протиерозійні, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 9 виділ 1 - площа 22,1 га. Склад насадження 8Д32КЛП+БРС+ЛПД+ВРЛ, вік 99 років, III бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 44 см, сер. висота 23 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси протиерозійні, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 9 виділ 2 – площа 5,1 га. Склад насадження 6Д34КЛП+БРС, вік 99 років, III бонітету, повнота 0,60, сер. діаметр 32 см, сер. висота 21 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси протиерозійні, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 18 виділ 1 – площа 8,0 га. Склад насадження 9Д31КЛП, вік 89 років, III бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 28 см, сер. висота 22 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси протиерозійні, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 18 виділ 4 – площа 1,3 га. Склад насадження 7Д33КЛП, вік 89 років, II бонітету, повнота 0,60, сер. діаметр 30 см, сер. висота 23 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси протиерозійні, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 18 виділ 5 – площа 8,6 га. Склад насадження 10Д3, вік 89 років, II бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 30 см, сер. висота 23 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси протиерозійні, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 19 виділ 13 – площа 3,3 га. Склад насадження 8Д32КЛП, вік 89 років, II бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 32 см, сер. висота 23 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси протиерозійні, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 28 виділ 1 – площа 18,4 га. Склад насадження 6Д33Я31КЛП+ЛПД, вік 99 років, III бонітету, повнота 0,60, сер. діаметр 30 см, сер. висота 22 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – рекреаційно – оздоровчі ліси, поза межами зелених зон, категорія лісів – рекреаційно - оздоровчі ліси.

Квартал 28 виділ 2 – площа 7,5 га. Склад насадження 6Д33Я31КЛП, вік 84 роки, II бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 30 см, сер. висота 22 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – рекреаційно – оздоровчі ліси, поза межами зелених зон, категорія лісів – рекреаційно - оздоровчі ліси.

Квартал 28 виділ 9 – площа 8,0 га. Склад насадження 4Д34Я31КЛП1ЛПД, вік 89 років, II бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 30 см, сер. висота 23 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – рекреаційно – оздоровчі ліси, поза межами зелених зон, категорія лісів – рекреаційно - оздоровчі ліси.

Квартал 29 виділ 2 – площа 3,6 га. Склад насадження 4Д31ТБ3КЛП2Я3+ОС, вік 109 років, II бонітету, повнота 0,50, сер. діаметр 44 см, сер. висота 24 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 29 виділ 4 – площа 2,7 га. Склад насадження 5Я32Д32КЛГ1ОС+КЛП, вік 79 років, II бонітету, повнота 0,60, сер. діаметр 30 см, сер. висота 23 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 29 виділ 6 – площа 2,2 га. Склад насадження 6Д33Я31ОС+КЛП, вік 109 років, II бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 36 см, сер. висота 24 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 29 виділ 15 – площа 4,6 га. Склад насадження 5Я32ТБ2Д31ОС, вік 79 років, II бонітету, повнота 0,60, сер. діаметр 28 см, сер. висота 24 м, ТЛУ – Д3ЛЯД, категорія

захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 29 виділ 10 – площа 4,7 га. Склад насадження 3ДЗЯЗ2ОС1КЛП1ЛПД, вік 79 років, II бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 30 см, сер. висота 23 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 30 виділ 2 – площа 11,5 га. Склад насадження 4ДЗЯЗ2КЛП, вік 84 роки, II бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 28 см, сер. висота 22 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 31 виділ 14 – площа 3,9 га. Склад насадження 5ЯЗ2ДЗ3КЛП+БРС, вік 79 років, II бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 28 см, сер. висота 22 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 31 виділ 16 – площа 7,0 га. Склад насадження 6ДЗЯЗ1КЛП+ЛПД, вік 104 роки, II бонітету, повнота 0,60, сер. діаметр 40 см, сер. висота 24 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси уздовж берегів річок, навколо озер, водоймищ та інші, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 33 виділ 16 – площа 3,9 га. Склад насадження 8ДЗЯЗЛ, вік 56 років, II бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 20 см, сер. висота 15 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси протиерозійні, категорія лісів – захисні ліси.

В результаті проведення обстеження вищевказаних ділянок, встановлено, що дерева та їх групи ослаблені та всихають внаслідок ураження комплексом інфекційних захворювань, ступінь ураження насаджень – слабкий та середній. Серед виявлених захворювань виявлено ураження несправжнім дубовим трутовиком, несправжнім осиковим трутовиком, опеньком осіннім, трутовиком звичайним, сірчано – жовтим трутовиком, печіночницею звичайною, халаровим некрозом, голландською хворобою, вертицильозним в'яненням, інонотусом щетиноволосим та лускатим трутовиком. Про, що свідчить наявність сухостою, плодові тіла на стовбурах, всихаючі та всохлі скелетні гілки та водяні пагони, верхівки дерев. Також при обстеженні виявлено заселення дерев (IV – VI категорії фізіологічного стану) ксилофагами. В насадженнях присутні дерева зі зламаними стовбурами, вершинами, дерева з нахилом 30⁰ і більше від вертикальної осі, дерева з численними ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобойні), що призводять до ураження дерев інфекційним захворюваннями та сприяють їх подальшому розповсюдженю.

Квартал 26 виділ 2 – площа 10,0 га. Склад насадження 10АКБ, вік 48 років, II бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 18 см, сер. висота 14 м, ТЛУ – Д1КЛД, категорія захисності – ліси протиерозійні, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 26 виділ 3 – площа 2,8 га. Склад насадження 10АКБ+АБЗ, вік 58 років, I бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 22 см, сер. висота 18 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси протиерозійні, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 26 виділ 4 – площа 8,5 га. Склад насадження 10АКБ, вік 49 років, I бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 18 см, сер. висота 15 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси протиерозійні, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 26 виділ 7 – площа 3,6 га. Склад насадження 10АКБ, вік 58 років, I бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 22 см, сер. висота 19 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси протиерозійні, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 33 виділ 15 – площа 4,3 га. Склад насадження 10АКБ, вік 56 років, I бонітету, повнота 0,70, сер. діаметр 22 см, сер. висота 19 м, ТЛУ – Д2КЛД, категорія захисності – ліси протиерозійні, категорія лісів – захисні ліси.

Квартал 42 виділ 18 – площа 13,9 га. Склад насадження 10АКБ, вік 33 роки, II бонітету, повнота 0,60, сер. діаметр 12 см, сер. висота 9 м, ТЛУ – Д2КЛД, ліси 1 і 2 поясів санітарної охорони джерел водопостачання, категорія лісів – рекреаційно - оздоровчі ліси.

При проведенні лісопатологічного обстеження даних ділянок, виявлено, що насадження уражені комплексом інфекційних захворювань: лускатий трутовик, вертицильозне в'янення, інонотус щетиноволосий, трутовик звичайний, сірчано – жовтий трутовик, ступінь ураження насаджень – слабкий. Про, що свідчить наявність сухостою, плодові тіла на стовбурах, всихаючі та всохлі скелетні гілки, верхівки дерев. В насадженні присутні дерева зі зламаними стовбурами, вершинами, дерева з нахилом 30⁰ і більше від вертикальної осі, дерева з численними ознаками пошкодження стовбурів низькими температурами (морозобойни).

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЙ:

В обстеженях насадженнях виявлено осередки інфекційних захворювань та стовбурових шкідників, наявність яких значно ослаблює деревостани, що в свою чергу негативно впливає на їх загальний санітарний стан, який на час обстеження можна характеризувати як незадовільний. В свою чергу це збільшує можливість подальшого розповсюдження наявних хвороб та шкідників. Враховуючи біологічні особливості та ступінь розвитку інфекційних захворювань, виявлених у вище вказаних насадженнях, відповідно до «Санітарних правил в лісах України», необхідно призначити та провести заходи з поліпшення санітарного стану лісів у 2021 році. З урахуванням ступеня поширення виявлених хвороб та шкідників, вибіркові рубки санітарні (на загальній площі 201,1 га). Адже зменшити наслідки розвитку даних інфекційних захворювань, попередити їх подальше розповсюдження та розмноження шкідників, можливо тільки при своєчасному та обґрутованому застосуванні комплексу заходів з поліпшення санітарного стану лісів.

Акт складено у 3 - х примірниках:

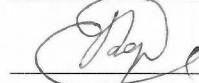
ДСЛП «Харківлісозахист»

Харківське ОУЛМГ

ДП «Балаклійський лісгосп»

Підписи:

 С. В. Дрібноход

 Е. В. Воробей

 С. О. Вакуленко